

премошћење

Марио Бенедетти

ЗАМИСЛИТИ ПРАЗНИНУ

ОТАЦ

Борави сам, упоран у кашљу.
Мрдне рукама, пружи их до нахткасне
да би испио чашу купљене воде,
као толике гледане ливаде што не дају ни гласа,
толике ствари што их сваки дан радимо.
У соби витрина са огледалом,
две тамне столице, ормар, мајушна усијаност пећи.
Шустикле, на гравири Христово рођење, с маслиновом гранчицом,
бележница, панталоне, његове ствари.
Преко пута небо што је дошло са њим,
дрвеће што је дошло са њим. Можда песак за игру
и мртви, који су тишина, једина велика тишина, тишина свега.
Понекад би вода Корнапа била влажнија пљувачка,
дах што је клизио преко камења.
Понекад би све било птичица хладноће нацртана у читанци
поред песме одштампане крупно за учење напамет.
Понекад ништа, проћи и узети комад чоколаде
и кашаљ, тај начин светлости што тера ствари да дрхте,
тамо-амо ходање, под заглашен од осећаја слабости.

КУЋА КРАЈ КАМЕНОЛОМА

Прошао је век куће, чак и године
за које смо мислили да су још ту
са јелкама, бициклом онамо држаним.

Ту су дечак и жена
у покретима што се ломе без бола
дуж нечега што је њихово двориште.

Има травки, откуда не бих знао,
испод дрвећа образују малко ливаде.
Суве су као чокоти гранчице купине,
понеки необичан листак купине.

Цвет сам што расте више него што може,
него што треба да бисте га додирнули.
Као када се каже „донео си ми цвеће”,
а бедно је цвеће.
Као када се каже „тако су били песници”.

ВЕЛИКИ ПЕТАК

Небо стоји у мисли о плакању.
На улици
људи су ишли пола уза зид, пола уз реку.

Овде сам далеко од храмова,
процесија између кандила,
заиста далеко од романа
у којима је било светлости лица.

Овде сам са последњим годинама човека кога волим,
дао бих му опрост пре но што умре, шта друго.
Да знам шта, можда бих могао рећи:
и за нас комплетна сцена
с огледалом изнад, са небом.
Држим се његовог изгубљеног погледа
тако особитог, тако самог,
без романа, са пољем које није свет.

Не могу да кренем даље.

Повремено
сељаци Ане Каређине косе Машкин Верх.
Повремено сањам предивну децу
у пенушавај води једне улице.
И видим их с леђа,
неко нас гледа,
ја сам с леђа у бојама.

* * *

Шта је самоћа.
Понео сам са собом старе ствари да бих гледао дрвеће:
зиму, малобројно лишће на гранама, празну клупу.
Хладно ми је, али као да то нисам ја.
Понео сам књигу, кажем себи како сам се видео у књизи
као човек са књигом, наивно.
Дан је изгледао далек данас, замишљен.
Изгледало ми је да су сви видели парк на сликама,
Божић у причама,
гравире са овим парком као његов рељеф.
Шта јесте самоћа.
Жена је прострла ћебе на земљу да се не би упрљала,
опружила се, узела маказе да би их забила у груди,
велики чекић јер није имала снаге, велика опсценост.
Прочитао сам то на листу новина.
Свима се извињавам.

ВАРОШ С ПАНСИОНОМ

Као да је летео, аутобус ме је довео на пропланак са зградом.
Било је лепо, широке панталоне што су падале на гломазне ципеле,
бити усред посвуда расутог лишћа.
Јутра без знања да смо на неком месту, унутар неког живота
што је увек овде, и има алуминијумску фабрику, поља.
Покреће се тезга кад се говори,
прозори са саксијама, потанко извезене завесе.
Вани дворишта промичу лагано, лишће струји лагано испод говеда.
Небо се окреће према Чивидалеу, окреће се лепа светлост
на ручицама које смо имали, да био је живот бити жив тако.

ЗАМИСЛИТИ ПРАЗНИНУ

Узвисина су очи које долазе да гледају
у небо што остаје непомично свако вече, с дрвећем испред.

Од хладног ваздуха цакли се кућа овде,
трава се дотиче, вода бледи над дубоким каменовима
где старци побољевају, изневши столице ван,
гледају како им властити лик остаје у крошњама,
на дрвима, земљи што се претвара у дечији песак.

То је мало двориште, ускоро ће бити доцкан.

Дуж зида, у светлости што је ту била цели дан
другачије сивило камења, црвенило цигала. Кроз малтер
шпиља се отвара у шпиљи, и чини се да на тај начин нешто каже.

PAS-DE-CALAIS

Целим високим небом повезан је асфалт. Изнад облака други облаци
страхови су кућа што сијају од лимених плоча мора.
Живи се унутра са страхом да је тело страно, да не нашкоди,
убоги и драги прсти што устима приносе ове наше бескрајне часове.

Неко ко се пење, трава је то што имају ноге тамо доле,
као што ветар изолује косу.

Понекад са цвећем у кући... окружени мислима.

Крст помораца море је донето овде,
куће изграђене радом на бродовима, шта су мушкарци могли
с очима које не могу видети, шакама што се заувек заустављају.

Уз сијање сунца са светионика
силази у поља део очију италијанског сликара Луча Фонтане.
Ништа нам не говори сићушни есцајг, сто.
У шакама стакло које смо ми и све оно што је сада конобар.

ПРАЗНА ФИГУРА

Овде су уоколо векови пролећа.
Ми смо ту.
Рећи ће: „Овај вечерњи ветар”.
Мени је лепо, као некада.

НА ВЕЧЕРИ СА НОВОМ ПОРОДИЦОМ

Било је то време као ово, са облацима, децом попут тебе,
али другачије, као да постоје друге ноге,
не ноге што се скидају и мењају које има твоја играчка
него шаке, очи пуне олука.

Дошао сам са звездама, ретким у снежним данима.
Како уопште именовати толико белило?
Није ли овај снег, није ли овај снег превелик за нас?

А облаци, ја сам их гледао, дрвеће ми се свиђало пуно,
стабла, крошње, свиђало ми се што су моји родитељи живели
са виљушкама, тањирима које смо имали на столу...

ЗА НЕЋАКУ

Јутро однекуд, између кућа брзо,
што претвара небо у нешто непокретно, не дубоко,
не, него у посету, као што је ваздух у стаклу густ
у фигури што нас поздравља, и хитац се згушњава
и авион постаје твој изрезани папир.

У дубини прекраткој да бих се очарао тобом
која си жива свим својим бићем.
И хоћеш дрво,
руке на гранама дрвета,
трешњу из плувачке,
окус из свих очију које те гледају.
Минутима тако, скоро поподне.

ИЉА КАБАКОВ

Сала са клупама и на зиду
велико платно уз циганску музику:
жена посматра реку
с људима што је чекају да крене
и две жене крај ње, са стране, старије.
Али толико дуго остаје тако
с две жене и реком са барком
да већ пуца у глави.
Јер не изгледа као да се полази.
Скупити се, направити места на клупама.

* * *

за Д.

Како исказати ову ломљивост што је гледати тебе,
живети са стварима као што су дугмад или брошеви,
као што су твоји прсти, твоја дугачка смеђа коса.
Али скоро да смо од ваздуха, у собама стана
где застанемо начас једно пред другим
са страхом који нас је изоштрио у осмех,
након страха у свакој шаци, или руци, кораку,
да свака шака, или рука, корак, не постоје.

ЈЕДИНИ САН

Све је спремљено. Толико тога речено,
током седмице, о стварима за јело.
Али неко спава. На дугачком столу,
неко је болестан и спава, уместо да једе.
А може се кроз прозор, кроз ваздух прозора одшкринутог упоље
према окцу што пушта смолу. Изгледа са два сна.
У једном је другачији наш живот, у другом
четири прста с палцем што механички држи грану.
Узети га са крила, задржати на дасци и једним ударцем одсећи.
С комадима у тањиру и црвеном крвљу као умаком,
пада с неба слана по целој ливади, у вечери одбаченој од Господа.

У МОМ ПОЛУСНУ

Кућа, двориште и кућа, у корацима.
Потом се улице пењу, улице заједно са одводом.

(Могла си само о шумљењу воде
и падању дрва да ми причаш...)

Мучиш се, не знам: стабло си што остаје повијено,
не однесено, повијено,
и не каже ништа у толиким прстима,
где осећа се тако повијено,
не каже ништа о киши.

Сваки час јаве се плехови,
плехови што прођу кроз тело, а ти ме гледаш дуго.
Пролазе птичији кљун и крило.
Кроз одела одлази бол у костима.

* * *

У прозорима дани.
Оживљавају малобројна лица
што долазе а никад не питају зашто их треба.

Где почињем и ја.
Где престајем
издужила се фигура месеца, велико црnilo планина.

Изгледала ми је као снежна ноћ данас
мршава набавка,
мало пара, твоја мајушна срећа.

И ја сам гледао планине, мајко, не тако често
али гледао сам твоје планине.
Камење се котрља, довољно је не викнути.

* * *

Са сунцем на великом зиду куће,
и баштом што сија по вршцима травки, јутро је.
А ја бих хтео речи да кажем очи
зауостављене на доручку, да кажем хлеб је
више нешто што ме храни прошлим данима радости.
Као и тада, астал је оно чаша на њему, боце и чаше.
Како нисмо у стању да не мислимо, да не замишљамо
и само су тако цвеће дворишта, или туцаник, на пример,
каменови куће, отишли у песме.

Отишле старе улице да покажу своје затрављене рубове
у сусрет небу, или у прозирност извесних дана
све до залазака оживљених најлепшим прахом, најсликовитијим.

Хортензије су сенка што цвета, вече је дуж зидова осликано.

Бићемо јасно вече, скоро пролећно, понад саксија са ментом,
земљаних ћупова и лишћа уз то, неке шуме.

МАРИО БЕНЕДЕТИ (Mario Benedetti) рођен је 1955. у Удинама. Живи и ради у Милану. Написао следеће књиге поезије: *I secoli della primavera* (Sestante, 1992), која окупља дотадашњу ауторову продукцију, *Una terra che non sembra vera* (Campanotto, 1997), *Il parco del Triglav* (Stampa, 1999), *Borgo con Locanda* (Circolo Culturale di Meduno, 2000) и, у припреми, *Umana Gloria* (Mondadori, 2003). Сарађује са часописима *Il gallo silvestre*, *Tratti* и *Arsenal littératures* из Бреста. Преводи које овде доносимо део су антологије *Тело и њоџлег. Нови италијански њесници* (Рад, Београд, у припреми).

Превео са италијанског ДЕЈАН ИЛИЋ